

NOORDZEEOVERLEG

Noordzeeoverleg

www.noordzeeoverleg.nl

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)

Rijnstraat 8
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
www.overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

Contactpersoon

Eef Silver MSc.
secretaris

E: eef.silver@overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

Datum

2 februari 2023

Verslag

Betreft	Samenvattend verslag NZO bijeenkomst
Vergaderdatum en -tijd	1 februari 2023 10:30-13:00 uur
Vergaderplaats	New Babylon, Den Haag

1. Opening en verslag

De voorzitter staat kort stil bij de benoemingen en personele wisselingen die recent hebben plaatsgevonden. Het verslag van de vorige vergadering wordt met een kleine wijziging vastgesteld.

2. Mededelingen / actualiteit

- Opvolging NZO van 14 december ten aanzien van de CE Delft / TNO studie naar gaswinning op de Noordzee: er vinden gesprekken plaats tussen de Staatssecretaris Vijlbrief en de natuurorganisaties over het rapport. Het onderwerp zal verder worden behandeld in de NZO werkgroep Energie & Infrastructuur.
- In het kader van het Nationaal Groeifonds is een ondersteunende brief opgesteld ten behoeve van "digitalisering Noordzee". Voor het NZO zijn de data die het Offshore Expertise Centrum oplevert van belang. Afgesproken wordt een gezamenlijk bezoek te brengen vanuit het NZO aan het OEC.
- Terugblik NZO strategische Nieuwjaarsbijeenkomst van 19 januari 2023: zal in het NZO van 8 maart terugkomen.
- EZK Kamerbrief contourennota aanpassing mijnbouwwet: de aandachtspunten uit het NZO zullen meegenomen worden in het gesprek met de Staatssecretaris Vijlbrief.

- Pre-NZA afspraken visserijmaatregelen voor Klaverbank, Friese Front en Centrale Oestergronden. De procedure loopt nog, op 9 februari is duidelijk of er nog bezwaar wordt ingediend. Zo niet, dan zijn genoemde gebieden vanaf 9 februari gesloten voor bodemberoerende visserij. De visserijsector vraagt om spoedig bericht hierover naar de vissers en duidelijkheid over de coördinaten, zodat deze verwerkt kunnen worden in de kaarten.
- Brief van NWEA over de kostenverdeling scheepvaartveiligheid: er wordt op korte termijn een vooroverleg gepland, met betrokkenen (inclusief EZK, NGO's, scheepvaart).
- De NZO mijlpalen notitie - werkprogramma 2023 zijn in bewerking en zullen in de werkgroepen besproken worden. De voorzitter hecht eraan de documenten op 8 maart vast te stellen.
- Jaarlijkse evaluatie NZO: wordt spoedig afgerond en zal op 8 maart besproken worden, inclusief een overzicht van de mijlpalen van 2022.
- Er is een brief van de visserijsector binnen gekomen over het proces van aanwijzing van 1,3% beschermd gebied en het voorstel voor de Bruine Bank. De brief wordt onder agendapunt 5 behandeld.

3. Procesoverzicht van verbindingen tussen Programma VAWOZ 2031-2040 en Programma Noordzee/Partiële herziening.

EZK presenteert het voorstel voor het Programma VAWOZ 2031-2040, de verbindingen met de partiële herziening Programma Noordzee en het betrekken van stakeholders en het NZO (het concept participatieplan). PVAWOZ onderzoekt kansrijke aanlandingen voor energie opgewekt op zee. In het programma zal men kijken naar de langere termijn om voor 2040 de juiste beslissingen te kunnen nemen. Het doel is om begin 2025 het programma vast te stellen. De momenten van kruisbestuiving tussen PVAWOZ en de partiële herziening Programma Noordzee (PH PNZ) worden op hoofdlijnen toegelicht.

De energiepartijen uit het NZO wijzen erop dat naar keuzes gekeken moet worden vanuit de behoefte in het energiesysteem en raadt aan vanuit het Nationaal Programma Energiesysteem terug te denken. De sector wil graag in gesprek om kennis en inzichten uit te wisselen over het energiesysteem op de lange termijn. Het rijk merkt op dat de aanlanding maar een deel van de ruimtelijke discussie is, de echte ruimtelijke keuzes vinden plaats in het Programma Noordzee. Daar moet ook de balans met de andere transitie gevonden worden. Volgens de natuurorganisaties is de uitdaging hoe e.e.a. binnen de randvoorwaarden van de ecologie mogelijk wordt gemaakt. Vanuit de scheepvaart wordt erop gewezen dat scherper gecommuniceerd moet worden dat het PVAWOZ en de ruimtelijke vragen een tussenstation zijn op weg naar klimaatneutraliteit in 2050. Vanuit scheepvaart is het van belang om dingen versneld te combineren: waar liggen de kansen? Belanghebbenden in het participatieplan zijn ook het

Watersportverbond en gelieerde verenigingen. De visserij ziet graag een kaart van de Noordzee met alle functies erop, ook de visgebieden.

De voorzitter wijst op het belang van in evenwicht brengen van de transities op de Noordzee. Ze verzoekt het NZO aan de voorkant van het participatieproces te betrekken. De rijkscoördinator geeft aan dat het NZO van 8 maart het perfecte moment is om de scope en ambitie van de PH PNZ te adresseren. In de tussentijd is op 14 februari een webinar 'Wind op zee' over de plannen voor aanlanding van wind op zee na 2030. Voorgesteld wordt om een bijeenkomst te organiseren tussen rijk en energiesector voor de kennisuitwisseling over het energiesysteem. Element NL herinnert aan het aanbod om een presentatie aan het NZO te geven over het North Sea Energy Programma voor systeemintegratie.

4. "Transitiefonds": toelichting op de rijksbegroting 2023 en uitgaven ten aanzien van de Noordzee en het "transitiefonds".

Het rijk geeft een toelichting op de uitgaven uit het "Transitiefonds" in 2022 en de begroting voor 2023. Het NZO staat kort stil bij de uitgaven als de visserijmaatregelen van kracht worden en de extra impuls voor toezicht en handhaving.

5. NZO werkgroepen

1. NZO werkgroep Beschermde gebieden

De NZO secretaris geeft de stand van zaken weer van het proces in de werkgroep om te trechteren naar 1,3% aan te wijzen gebied voor vrijwaring van bodemberoerende visserij. De visserijsector geeft toelichting op de brandbrief die zij aan de NZO voorzitter heeft gestuurd over dit proces. De sector wil wachten op de uitkomsten van de saneringsregeling en de gedoogbeschikking van de garnalenvisserij. In de tussentijd wil zij praten over de mogelijkheden die de NZA tekst biedt voor aanwijzing van beschermde gebieden in toekomstige KRM/N2000 gebieden.

De ngo's pleiten ervoor de tijd te nemen om het proces van trechteren zorgvuldig te doorlopen en gebieden te onderzoeken. Informatie over waardevolle visgronden kan daarbij helpen maar wordt nu niet op tafel gelegd. Besluitvorming komt pas later. De visserijsector wil het gesprek voeren over meervoudig ruimtegebruik in windparken. NWEA is bereid mee te werken.

Afgesproken wordt in de werkgroep de twee invalshoeken te bespreken. De voorzitter zal daarbij aanschuiven. De rijkscoördinator voegt toe dat met een goede onderbouwing en consensus het proces in Brussel eenvoudiger en sneller zal zijn. De voorzitter stelt voor met elkaar af te spreken hier goed de tijd voor te nemen.

2. NZO werkgroep Energie & Infrastructuur

Rapport Gaswinning op de Noordzee: de staatssecretaris van EZK heeft een brief gestuurd aan de Kamer over de kabinetsappreciatie van het rapport.

Contourennota aanpassing Mijnbouwwet: de werkgroep heeft aandachtspunten meegegeven aan het rijk. Die konden in de brief niet meer meegenomen worden. In de agendacommissie is een afspraak gemaakt om een planning af te spreken wanneer Kamerbrieven in het NZO besproken kunnen worden.

De notitie met de concept interim afspraken over de toepassing van bovenwettelijke Best Beschikbare Technieken kan nog niet vastgesteld worden. Extra afstemming is nodig met EZK, ngo's en de windsector. Als er grote consensus is dan kan het schriftelijk worden vastgesteld.

3. NZO werkgroep Gebiedspaspoorten en medegebruik

Het rijk heeft de uitgangspunten gepresenteerd voor de visie van medegebruik van windparken op zee. Verder is in de werkgroep aandacht besteed aan de invulling van NZA afspraak 4.1. Er volgen nog tussenstappen gericht op de vraag wat ondergebracht zal worden in de PH PNZ. De scheepvaartsector en RWS zijn in gesprek over mogelijkheden voor veilige vaart, t.a.v. de Arctic route. De gasector heeft ideeën om functies te combineren bijv. toekomstige vondsten van olie en gas i.r.t. aan te wijzen windparkgebieden.

4. NZO werkgroep Voedseltransitie

De werkgroep richt zich op de voedselvisie die door LNV wordt ontwikkeld. In de sessies is het speelveld vastgesteld. Een dezer dagen stuurt LNV een Kamerbrief met de hoofdlijnen om die te toetsen met de Kamer. Daarna wordt de visie in een half jaar tijd opgesteld. Daarop wordt het transitiepad verder uitgewerkt.

6. MONS, in aanwezigheid van de Programmamanager MONS

De Programmamanager MONS geeft toelichting op het jaarplan MONS voor 2023 en de ambitie om te starten met 50 onderzoeken. Het NZO stelt het jaarplan en de begroting voor MONS vast. In het derde kwartaal zal aan de hand van een overzicht van meevallers en tegenvallers gekeken worden of extra onderzoeken opgepakt kunnen worden.

7. Communicatie

De stukkenstroom zal vanaf de volgende vergadering via de besloten samenwerkruimte op de NZO website gaan lopen.

Het rijk is benaderd door Stichting de Noordzee om na te denken over hoe de Noordzee leeft bij burgers. NZA afspraak 4.28 gaat hier ook over. Zodra dit initiatief handen en voeten krijgt, zal het NZO betrokken worden.

8. Rondvraag

HbR/BoZ meldt dat er een gerechtelijke uitspraak ligt over de Voordelta. Alle betrokkenen hebben beroep ingesteld. Er loopt een stakeholderproces onder regie van LNV om daar uit te komen.

Stichting de Noordzee vraagt naar de jaarplanning van de WKC en of er een vertegenwoordiger van de WKC kan deelnemen aan het NZO zolang de WKC-voorzitter niet aanwezig kan zijn. Aan een jaarplan wordt momenteel gewerkt met het secretariaat.

De programmamanager MONS heeft een pitch over MONS gegeven aan minister Harbers.

De voorzitter roept allen op om bij onheuse bejegening online dit vooral te melden en bespreekbaar te maken in de eigen organisatie.

De vergadering wordt met dank aan alle aanwezigen afgesloten.

